

HANDREIKING OPZETTEN & ONDERHOUDEN STRANDCOMMUNITY

Datum: juli 2025

Het Groene Strand is in 2020 gestart als gezamenlijk initiatief van LandschappenNL, Stichting Duinbehoud, IVN Natuureducatie, Stichting ANEMOON en Vogelbescherming Nederland. Dankzij steun van de Nationale Postcode Loterij hebben deze organisaties zich ingezet om natuur en natuurbeleving terug te brengen op de Nederlandse stranden.

Hoewel het project in zijn oorspronkelijke vorm in 2025 is afgerond, gaat de missie van Het Groene Strand verder. Het Groene Strand wordt voortgezet in de vorm van Coalitie Het Groene Strand. Samen met een netwerk van betrokken organisaties, gemeenten en strandcommunities wordt er blijvend samengewerkt aan groene stranden met ruimte voor natuur en natuurbeleving.

Inleiding

Het Groene Strand is een beweging die ruimte maakt voor natuur op het strand – samen met lokale vrijwilligers, gemeenten, ondernemers en natuurorganisaties. Het vloedmerk vormt de basis voor het leven van unieke planten en dieren, waaronder broedvogels. Door intensief beheer zijn deze kwetsbare waarden onder druk komen te staan. Strandcommunities brengen hier verandering in.

Een strandcommunity bestaat uit meerdere lokale partners, waaronder gemeente/terreinbeheerders, ondernemers, vrijwilligersgroepen en natuurorganisaties. Maar waar begin je met het opzetten van een Groene Strand community? Wie of wat heb je nodig? En hoe onderhoud je een Groene Strand community wanneer deze eenmaal staat?

Deze handreiking zit boordevol nuttige tips, voorbeelden en achtergronden om je te helpen bij het opzetten en onderhouden van een Groene Strand community. Nuttig voor lokale vrijwilligers, gemeenten, en ondernemers.

De handreiking bestaat uit twee delen:

Deel 1: Praktisch

Een overzichtelijk document met praktische informatie voor vrijwilligers, gemeenten en ondernemers die actief zijn (of willen worden) in een Groene Strand community. Hier lees je onder andere:

- Wat is een Groene Strand community
- Wat doet een Groene Strand community en wat levert het op
- Criteria van de Groene Strand Wimpel
- Samenwerking met gemeenten en andere betrokkenen
- Beschikbare materialen
- Beschikbare kennis en cursussen

Deel 2: Verdieping & naslag

Voor wie zich verder wil verdiepen en/of een strandcommunity helpt organiseren, bevat dit document onder meer:

- Beschikbare hulp
- Aanvraagprocedure Groene Strand Wimpel
- Handleidingen voor strandbeheer, monitoring, expeditie en nestbescherming
- Risico-inventarisaties voor vrijwilligersactiviteiten

Heb je vragen? Neem contact op met Stichting Duinbehoud, de landelijke coördinator van Het Groene Strand, via stichting@duinbehoud.nl.

Veel succes en plezier toegewenst met Het Groene Strand!

Inhoud

Inleiding.....	2
Inhoud.....	3
DEEL 1: PRAKTISCH	4
1. Wat is het Groene Strand?	5
2. Een Groene Strand community.....	5
Wie doen er mee?.....	5
Welke activiteiten doet een Groene Strand community?	5
Wat levert een Groene Strand community op?	6
3. De Groene Strand Wimpel.....	7
Tien criteria	7
Wat brengt het keurmerk een gemeente?	8
4. Samenwerken met de gemeente	8
Wat kan de gemeente betekenen voor de strandcommunity?	8
Wat heeft de gemeente nodig van de strandcommunity?	9
5. Hoe zet je een strandcommunity op (en houd je 'm draaiende)?	9
Kies je vorm: informeel of formeel.....	9
Verdeel de rollen: wie doet wat.....	10
Vrijwilligers vinden en behouden	10
6. Zo promoot je je Groene Strand community	11
Activiteiten aankondigen.....	12
Aansluiten op evenementen.....	12
Scholen & bedrijven.....	13
7. Materialen & kennis: wat heb je nodig en waar vind je het?	13
Materialen	13
Kennis	14
8. Beschikbare hulp	15
DEEL 2: VERDIEPING & NASLAG	16
1. Handreikingen van Het Groene Strand	17
2. Vrijwilligers Risico Inventarisatie documenten.....	17
3. Stappen aanvraagprocedure Groene Strand Wimpel	17
4. Communicatietoolkit voor gemeenten	18
5. Investerings: wat kost een strandcommunity?	19
6. Overzicht materialen en bestelwijze	19
Veelgebruikt voorlichtingsmateriaal.....	20

DEEL 1: PRAKTISCH

1. Wat is het Groene Strand?

Het Groene Strand wil de natuur en natuurbeleving weer haar plek teruggeven op het strand. Stranden dragen bij aan de biodiversiteit in ons land. Het vloedmerk vormt de basis voor het leven van unieke planten en dieren, waaronder broedvogels. Door het intensieve strandbeheer krijgt strandleven geen kans om zich te ontwikkelen.

Sluipenderwijs zijn een mooi landschap en wonderlijke natuur de afgelopen jaren daardoor verloren gegaan. Samen gaan we hier verandering in brengen. Dit doen we door middel van strandcommunities. Op een Groen Strand:

- Is ruimte voor de natuur en natuurlijke processen;
- Is ruimte voor de vorming van embryonale duinen;
- Blijft natuurlijk aanspoelsel (zo veel mogelijk) liggen;
- Wordt menselijk afval handmatig weggehaald;
- Krijgen rustende (en waar mogelijk broedende) vogels de ruimte.

2. Een Groene Strand community

Wie doen er mee?

Een strandcommunity bestaat uit meerdere lokale partners, waaronder gemeente/terreinbeheerders, ondernemers, vrijwilligersgroepen en natuurorganisaties. Alle partners zijn bekend met de doelen en inhoud van Het Groene Strand en zetten zich hier actief voor in.

Welke activiteiten doet een Groene Strand community?

De strandcommunity:

- Ruimt stranden handmatig op, zodat het menselijk afval vermindert en het natuurlijke aanspoelsel behouden blijft;
- Zet zich in voor strandbroeders. Hierbij kun je denken aan het afzetten van broedstranden en het helpen van het beschermen van nesten;
- Verzamelt informatie middels strandmonitoring door gebruik te maken van bijvoorbeeld de [Groene Strand webapp](#);
- Betrekt publiek bij het Groene Strand door het geven van Groene Strand Expedities. Tijdens een Groene Strand Expeditie wordt er kennis gedeeld over het leven en de natuur op het strand.

Voor bovenstaande activiteiten zijn er diverse handreikingen en handleidingen opgesteld. Deze vind je in deel 2.

Afbeelding: Van linksboven met de klok mee: 1. Handmatig het strand opruimen; 2. Bontbekplevier als broedvogel op het strand; 3. Monitoring van het aanspoelsel; 4. Groene Strand expeditie.

Wat levert een Groene Strand community op?

- Bewuste bezoekers**
 Door activiteiten zoals expedities, educatieborden, of het aanspreken van bezoekers op het strand, groeit het bewustzijn over de waarde van strandnatuur. Bezoekers leren waarom aangespoeld materiaal belangrijk is, welke dieren er leven en wat zij zelf kunnen doen om het strand schoon en natuurlijk te houden.
- Meer biodiversiteit**
 Handmatig opruimen en het laten liggen van natuurlijk aanspoelsel geeft ruimte aan planten en dieren die van het strand afhankelijk zijn. Ook profiteren broedvogels zoals de bontbekplevier van de rustzones die door communities

worden ingericht en beheerd. Zo draagt een community zichtbaar bij aan meer natuur op het strand.

- **Burgerparticipatie**

Vrijwilligers zetten zich actief in voor hun eigen kustgebied. Dit vergroot betrokkenheid, zorgt voor nieuwe ontmoetingen en geeft mensen het gevoel dat ze echt verschil maken. De community wordt een ontmoetingsplek voor mensen die samen willen zorgen voor een groener strand. Met de Groene Strand webapp kan iedereen op een laagdrempelige manier meedoen aan monitoring.

- **Groene Strand Wimpel**

Wanneer een strand voldoet aan de keuringscriteria, kan de gemeente een Groene Strand Wimpel aanvragen. De Groene Strand Wimpel is een zichtbaar symbool voor goed, natuurgericht strandbeheer. De Wimpel maakt duidelijk dat dit een plek is waar natuur welkom is, en waar samen wordt gewerkt aan een gezonde kust.

3. De Groene Strand Wimpel

De Groene Strand Wimpel is een erkenning van het programma Het Groene Strand. Stranden die deze erkenning krijgen, hebben kunnen aantonen dat:

- de natuurwaarden op het strand erkend worden;
- afspraken over beheer en gebruik deze waarden respecteren een actieve, betrokken community zich er structureel voor inzet.

Met de Groene Strand Wimpel creëren we langs de hele Nederlandse kust plekken waar strandnatuur de ruimte en zorg krijgt die het verdient.

Tien criteria

Om de Groene Strand Wimpel te mogen voeren, dient er door de strandcommunity aan een tiental criteria voldaan te zijn.

1. Er is een **strandcommunity actief** ter bevordering van natuur en natuurbeleving op het strand.
2. Het strand, of een gedeelte hiervan, wordt structureel schoongehouden door **handmatige schoonmaakacties**.
3. Van het strand gaat een duidelijke voorlichtingsfunctie uit en er worden **educatieactiviteiten** georganiseerd.
4. Bij aanwezigheid van één of meer strandpaviljoens, moet er minimaal één een **plasticvrij terras** hebben.
5. Bij het schoonmaken van het strand blijft **aanspoelsel** liggen, zodat vogels hier voedsel kunnen vinden en natuurlijke duinvorming weer een kans krijgt.
6. Door het in principe achterwegen laten van **machinaal schoonmaken** en het markeren van vaste rijpaden, blijven de natuurlijke processen zoveel mogelijk intact.

7. Relevante **natuurwaarden** worden regelmatig **gemonitord**, zoals planten en dieren.
8. Afval en **menselijke activiteiten** worden regelmatig **gemonitord**.
9. Door afspraken over **zonering van recreatie** krijgt de natuur op het strand voldoende ruimte.
10. Wanneer het strand geschikt is voor **broedvogels** en/of zeehonden, worden maatregelen genomen.

Voldoet een strand aan deze tien punten, dan komt het in aanmerking voor de Groene Strand Wimpel. De criteria zijn ook [online](#) te vinden.

Wat brengt het keurmerk een gemeente?

Een wapperende Groene Strand Wimpel laat er geen twijfel over bestaan: op dit strand wordt met aandacht, expertise en respect gewerkt om belangrijke natuurwaarden in stand te houden. Samen met lokale ondernemers en vrijwilligers zorgt de gemeente ervoor dat niet alleen bezoekers, maar ook de natuur zich thuis voelt op dit strand.

Met de Groene Strand Wimpel geeft de gemeente richting en duiding aan het strandbeleid. Door samen met een strandcommunity te committeren aan de voorwaarden van een Groen Strand, worden belangrijke beleidsdoelstellingen geborgd en wordt er betrokkenheid gegenereerd onder inwoners. De gemeente laat zien dat verantwoord recreëren hoog op de agenda staat, dat er structureel oog is voor de natuur en dat participatie veel moois teweeg kan brengen.

De te nemen stappen voor het aanvragen van een Groene Strand Wimpel door de gemeente is te vinden in deel 2. De keuringen worden uitgevoerd door keurmeesters van [Stichting KMKV](#).

4. Samenwerken met de gemeente

Een goed functionerende Groene Strand community staat nooit op zichzelf. Gemeenten zijn een onmisbare partner bij het realiseren én behouden van een Groen Strand. Zij zijn niet alleen verantwoordelijk voor het strandbeheer, maar vervullen ook een verbindende rol tussen beleid, uitvoering en betrokken inwoners.

Wat kan de gemeente betekenen voor de strandcommunity?

De betrokkenheid van de gemeente is cruciaal. Zowel in de uitvoering als op beleidsniveau. Gemeenten kunnen op verschillende manieren bijdragen aan een goed functionerende community. Bijvoorbeeld:

- **Materialen:** zoals afvalgreepers of jutzakken.
- **Faciliteiten:** het beschikbaar stellen van vergaderruimtes of opslagplekken voor materialen.
- **Communicatie:** het vermelden van Groene Strand activiteiten op de gemeentelijke website of via nieuwsbrieven.
- **Beleid:** het maken van afspraken over strandbeheer.

Wat heeft de gemeente nodig van de strandcommunity?

Om de Groene Strand Wimpel aan te vragen en te behouden, heeft de gemeente input nodig van de strandcommunity:

- Informatie over uitgevoerde activiteiten (zoals strandmonitoring of broedvogelbescherming);
- Aanwezigheid van een vrijwilliger tijdens de Groene Strand Wimpel keuring.

 Tip: Twee jaarlijkse afspraken tussen community en gemeente

1. Jaarlijks overlegmoment

De gemeente organiseert minimaal één keer per jaar een overleg met de contactpersoon of coördinator van de strandcommunity. Doel: afstemming over strandbeheer, activiteiten en voortgang.

2. Brede bijeenkomst voor betrokkenen (1x per 1–2 jaar)

De gemeente organiseert in samenwerking met de community een bijeenkomst voor alle betrokkenen bij het Groene Strand: om successen te vieren, te evalueren en plannen te maken voor het nieuwe seizoen. Denk aan een seizoensaftrap, strandwandeling of vieren van het behalen van de Groene Strand Wimpel.

5. Hoe zet je een strandcommunity op (en houd je 'm draaiende)?

Een Groene Strand community begint vaak klein: een paar betrokken mensen met liefde voor het strand. Of het nu informeel is of georganiseerd als stichting, elke groep kan verschil maken. In dit hoofdstuk krijg je tips voor het starten, organiseren en behouden van een community.

Kies je vorm: informeel of formeel

	Informeel	Formeel (bv. stichting)
Voordelen	- Laagdrempelig - Geen formele rollen/taken	- Makkelijker subsidie aanvragen - Zakelijke rekening mogelijk - Borging continuïteit
Nadelen	- Geen zakelijke rekening - Lastiger subsidie aanvragen - Continuïteit afhankelijk van kracht van de groep	- Formele rollen/taken (bestuur, jaarverslag) - Kosten voor oprichting en zakelijke rekening

 Tip: je kunt onderzoeken om aan te sluiten bij een bestaande stichting of vereniging, zoals een dorpsvereniging, IVN, Natuurmonumenten of vogelwerkgroep.

Verdeel de rollen: wie doet wat

- 📞 **Contactpersoon** – houdt contact met gemeente en vrijwilligers.
- 🛠️ **Materiaalbeheerder** – houdt overzicht over de materialen.
- 🗣️ **Communicatie** – beheert e-mailadressen, geeft bruikbare informatie en nieuws door aan Stichting Duinbehoud zodat zij het kunnen plaatsen in de nieuwsbrief en/of social media, en kondigt activiteiten aan.
- 📅 **Coördinator per type activiteit** – organiseert strandopruimacties, expedities, monitoring, etc.

Iedere community bepaalt zelf hoe ze de rollen verdelen. Soms vervult één persoon meerdere rollen, soms worden ze verdeeld over de strandcommunity. Het belangrijkste: spreek duidelijk af wie wat doet.

💡 *Tip: Maak een checklist met taken.*

💡 *Tip: Maak een apart e-mailadres aan voor de strandcommunity waar meerdere mensen toegang tot hebben, bijvoorbeeld: groenestrand...@gmail.com*

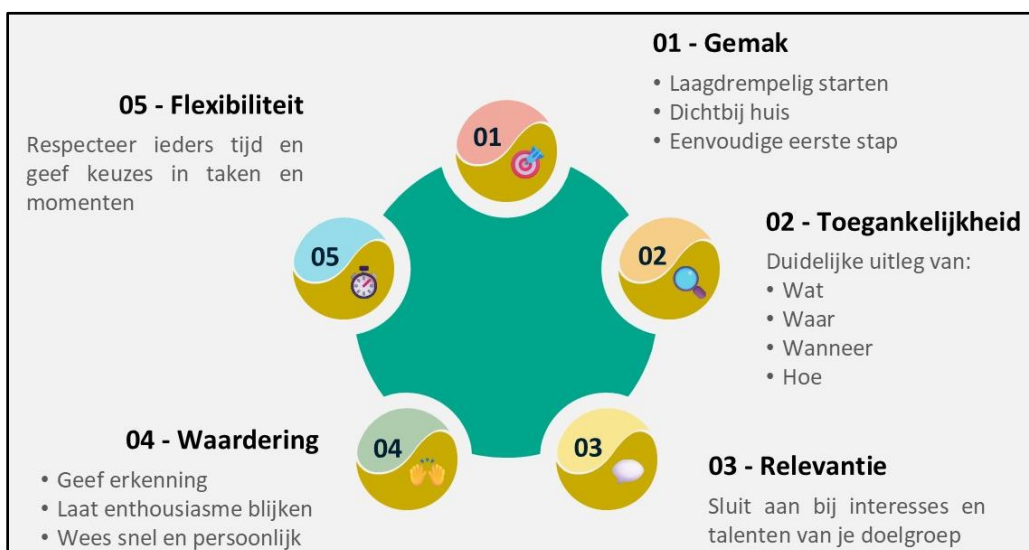
💡 *Tip: Maak Signal- of WhatsAppgroep aan om elkaar op de hoogte te houden en afspraken te maken.*

Vrijwilligers vinden en behouden

5 pijlers voor het werven van vrijwilligers

1. 🎯 **Gemak** – Houd de drempel laag.
2. 🔍 **Toegankelijkheid** – Wees duidelijk over wat het vrijwilligerswerk inhoudt.
3. 💬 **Relevantie** – Sluit aan bij de interesse van de vrijwilliger.
4. 🙌 **Waardering** – Laat merken dat inzet wordt gezien.
5. ⌚ **Flexibiliteit** – Maak het werkbaar in ieders agenda.

💡 *Tip: Stel een korte 'welkomsttekst' op voor nieuwe vrijwilligers en gebruik bestaande netwerken om vrijwilligers te vinden (buurtapp, VVV, excursie, social media).*

6. Zo promoot je je Groene Strand community

Een actieve Groene Strand community verdient zichtbaarheid. Dat is niet alleen goed voor de herkenbaarheid en werving van nieuwe vrijwilligers, maar ook om bewustzijn te creëren bij strandbezoekers en gemeenten. Gelukkig hoeft je het niet allemaal zelf te doen: Er zijn veel bestaande kanalen en evenementen waar je op kunt aanhaken.

 Tip: Hoe schrijf je een persbericht en waar moet je zijn?

Hoe schrijf je een persbericht?

Belangrijk is om je boodschap steeds voldoende kwaliteit en nieuwswaarde te geven. Wat is er nieuw of bijzonder? Zorg voor verrassingen en lever hoogwaardig beeld aan. Vermeld de afzender, inclusief telefoonnummer en verstuur het persbericht minimaal een week van te voren.

Je vindt hier [10 tips voor het schrijven van een persbericht](#).

Voor voorbeelden kun je de projectpagina '[Het Groene Strand](#)' van Landschap Noord-Holland bekijken. Let op: voorkom het letterlijk overschrijven van teksten! Je kunt ook de gemeente vragen voor ondersteuning bij communicatie.

Belangrijkste media per regio

Noord-Holland:

- Noord-Hollands Dagblad: [Overzicht redacties](#)
- NH Nieuws: nieuws@nhmedia.nl
- RODI MEDIA: redactie.bergen@rodi.nl

Zuid-Holland:

- Goeree: redactie@omroeparchipel.nl
- Bollenstreek/Noordwijk: bollenstreek@leidschdagblad.nl
- Omroep West: redactie@omroepwest.nl
- Voorne aan Zee: info@linqmedia.nl

Zeeland:

- Regio Zeeland:PZC: redactie@pzc.nl
- Regio Zeeland: [Omroep Zeeland: nieuws@omroepzeeland.nl](mailto:nieuws@omroepzeeland.nl)
- Schouwen-Duiveland: [Eilandmarketing Schouwen-Duiveland](#)
- Schouwen-Duiveland: redactie@wereldregio.nl
- Walcheren: [De Bode \(Walcheren\)](#)
- Zeeuws-Vlaanderen: [Omroep ZVL](#)

Activiteiten aankondigen

Om deelnemers te werven voor Groene Strand activiteiten is het belangrijk deze onder de aandacht te brengen via websites en netwerken. Zo kun je jouw activiteit breed uitzetten:

Zo zorg je voor zichtbaarheid en bereik:

- **Stichting Duinbehoud:** Meld je activiteit aan → zij plaatsen het op [hun website](#).
- **Gemeente:** Vraag of de gemeente Het Groene Strand vermeldt op de website. Laat hen daarbij doorlinken naar de activiteiten van Het Groene Strand op de site van Duinbehoud.
- **Lokale natuurorganisaties:** Vraag of ze je activiteit willen delen via hun kanalen (bijv. IVN, Natuurmonumenten).
- **VVV of lokale agenda's:** Vraag om vermelding op hun website of social media.
- **Ondernemers:** Licht ondernemers in over jouw activiteiten en vraag of je promotiemateriaal (zoekkaarten, bingokaarten) mag achterlaten. Denk aan strandpaviljoens en campings.

💡 *Tip: gebruik ook sociale media, een buurtapp of lokale krant om je activiteit te promoten.*

Aansluiten op evenementen

Samenwerken met bestaande evenementen is slim: de organisatie en promotie is vaak al geregeld, en je bereikt er veel mensen mee. Je kunt daar jouw Groene Strand activiteiten onder de aandacht brengen en actief meedoen.

Voorbeelden van succesvolle samenwerkingen:

Evenement	Wat	Wanneer	Aanmelden & info
Nationale Schelpenteldag	Strandmonitoring en natuurbeleving.	Maart (jaarlijks)	www.schelpenteldag.nl info@schelpenteldag.nl
Beach Cleanup Tour (Stichting de Noordzee)	Landelijke strandopruimactie door vele vrijwilligers.	1 – 15 augustus (jaarlijks)	www.beachcleanuptour.nl Regioleider Wadden: rl.wadden@noordzee.nl Regioleider Noord-Holland: rl.noordholland@noordzee.nl Regioleider Zuid-Holland: rl.zuidholland@noordzee.nl Regioleider Zeeland: rl.zeeland@noordzee.nl
Regionale evenementen/festivals	Bijvoorbeeld Surfana (Bloemendaal), MadNes (Ameland).	Diverse data	Via organisatie zelf

💡 *Tip: Wil je meedoen met een landelijk of regionaal event? Neem ruim van tevoren contact op met de organisatie om je initiatief aan te melden.*

Scholen & bedrijven

Veel strandcommunities krijgen aanvragen van scholen of bedrijven om een expeditie te organiseren of mee te helpen bij een strandopruimactie. Voor bedrijven is dit vaak onderdeel van hun MVO-beleid (maatschappelijk verantwoord ondernemen). Dit is een mooie kans om mensen actief te betrekken bij natuur op het strand.

Checklist: wat regel je vooraf?

- Wat is de **groepsgrootte**?
- Wat is de **leeftijd** (bij scholen)?
- Zijn er genoeg **expeditieleiders** beschikbaar?
- Is de **locatie goed bereikbaar**?
- Is er **voldoende materiaal** aanwezig?
- Is er een **vergoeding** nodig of mogelijk? (Let op: formele organisatie vereist)
- Is er een **BHV'er** aanwezig vanuit school/bedrijf?

 Tip: Houd de groepsgrootte werkbaar – ca. 20 deelnemers is ideaal. Bij grote groepen kun je overwegen om op te splitsen of extra hulp te vragen.

Is het niet haalbaar om zelf een activiteit te verzorgen? Verwijs dan door, bijvoorbeeld naar [Juttersgeluk](#) (Bloemendaal), [TrashUre Hunt](#) (Den Haag/Scheveningen), [Coastal Gym Pullka](#) (Den Haag/Scheveningen)

7. Materialen & kennis: wat heb je nodig en waar vind je het?

Materialen

Voor expedities, strandopruimacties en bescherming van nesten heb je de juiste materialen nodig. Deze zijn centraal beschikbaar via Stichting Duinbehoud, de provinciale Landschapsorganisaties en soms via de gemeente.

Beschikbare materialen (en hoe je eraan komt):

- **Voorlichtingsmateriaal (zoekkaarten, bingokaarten)**
→ Gratis te bestellen of te downloaden bij Stichting Duinbehoud.
- **Groene Strand-hesjes, jutzakken, afvalknijpers, bebording**
→ Te bestellen via de provinciale Landschapsorganisaties en/of gemeenten (vraag via Stichting Duinbehoud waar je moet zijn).

In deel 2 vind je een overzicht van alle materialen en hoe je ze bestelt.

 Tip: Wijs iemand aan die aan het begin van elk seizoen het materiaal controleert en aanvult.

 Tip: Maak afspraken over opslag: bijvoorbeeld bij een strandpaviljoen, bij een natuurorganisatie of thuis bij een vrijwilliger.

Kennis

Kennis van natuur, soorten en stranddynamiek is behulpzaam voor activiteiten zoals monitoring, excursies of nestbescherming. Gelukkig hoef je het wiel niet zelf uit te vinden. Wissel kennis uit binnen de strandcommunity en maak gebruik van onderstaande tips.

Handreikingen

Er zijn diverse handreikingen en handleidingen beschikbaar over:

- Het gebruik van de Groene Strand webapp
- Het geven van een Groene Strand expeditie
- Beschermen van strandbroeders

In deel 2 vind je een overzicht van alle handreikingen.

Boeken & veldgidsen:

- *Natuur op het strand* – Informatief boekje, te bestellen via: webshop.duinbehoud.nl. Het boekje is gratis te verkrijgen voor vrijwilligers die zich actief inzetten voor een Groene Strand community.
- *Strandvondsten* – Hans De Blauwe (2017)
- *Basisgids Strandvondsten* – Rykel de Bruyne & Adriaan Gmelig Meyling (2019)
- *Veldgids Schelpen* – Rykel de Bruyne (2020)
- *Veldgids Zeewieren* – Luna van der Loos e.a. (2023)

Online kennisplatforms:

- www.groenestrandapp.nl – monitoringsapp, waarnemingen doorgeven en informatie over strandsoorten
- www.anemoon.org – uitgebreide database over aanspoelsels en strandvondsten
- strandwerkgemeenschap.nl – kennisnetwerk over strandnatuur
- [Vogelgids | Vogelbescherming](http://Vogelgids.Vogelbescherming) – informatie over vogels
- <https://stats.sovon.nl/stats/soorten> – trends en cijfers van kust- en strandvogels

Cursussen (op aanvraag en mogelijk tegen betaling beschikbaar):

- Gastheercursus – hoe verwelkom je als ondernemer bezoekers en vertel je over het Groene Strand?
- Expeditiecursus – hoe geef je een Groene Strand expeditie?
- Monitoringcursus – hoe herken en registreer je aanspoelsels en soorten?

 Bij interesse: neem contact op met Stichting Duinbehoud. Zij verwijzen je door naar IVN, een provinciale landschapsorganisatie of een andere cursusaanbieder.

8. Beschikbare hulp

Er is altijd hulp beschikbaar – of je nu materialen zoekt, een vraag hebt over broedvogels, of een activiteit wilt aanmelden. Hieronder vind je een overzicht van contactpersonen en organisaties.

Wat	Wie / waar	Contactgegevens
Landelijk informatiepunt (kennis, contacten, producten)	Stichting Duinbehoud	stichting@duinbehoud.nl
Activiteitenkalender & nieuwsberichten	Stichting Duinbehoud	stichting@duinbehoud.nl
Voorlichtingsmateriaal (zoek-, bingokaarten)	Stichting Duinbehoud	stichting@duinbehoud.nl
Overige materialen (hesjes, jutzakken, bebording, gereedschap)	- Landschap Noord-Holland - Zuid-Hollands Landschap - Het Zeeuwse Landschap	betrekkenbijgroen@landschapnoordholland.nl info@degroenemotorzh.nl info@hetzeeuwselandschap.nl
Bescherming strandbroeders	Vogelbescherming Nederland	info@vogelbescherming.nl
Groene Strand Strandmonitoring webapp & Strandaanspoelsel Monitoring Project	St. ANEMOON	info@anemoon.org
Strandbeheer	Lokale strandbeheerder	Vraag contactgegevens strandbeheerder op via Stichting Duinbehoud.
Online provinciale helpdesk voor procesondersteuning voor gemeenten en strandcommunities	- Landschap Noord-Holland - Zuid-Hollands Landschap - Het Zeeuwse Landschap	betrekkenbijgroen@landschapnoordholland.nl info@degroenemotorzh.nl info@hetzeeuwselandschap.nl
Trainingen en cursussen – op aanvraag	IVN / provinciale landschappen	Vraag via Stichting Duinbehoud, zij verwijzen door.
Groene Strand Wimpel (keuring, uitreiking)	KMKV	info@kmvk.nl De Groene Strand Wimpel - KMKV

DEEL 2: VERDIEPING & NASLAG

1. Handreikingen van Het Groene Strand

De volgende handreikingen zijn op te vragen bij Stichting Duinbehoud:

- **Handleiding voor vrijwilligerswerk met strandbroeders.**
- **Handreiking Groene Strand Expeditie.** In deze handreiking vind je een uitwerking van een Groene Strand Expeditie voor Groene Strand gidsen en andere belanghebbenden.
- **Handreiking Strandbeheer voor gemeenten.** Deze handreiking geeft een overzicht van stappen die beheerders en exploitanten kunnen ondernemen voor het ontwikkelen van een Groen Strand. Per thema worden stappen beschreven, met verschillende opties variërend van minimale impact tot sterke impact.

De volgende handleiding is online te vinden:

- [Handleiding strandmonitoring](#). De webapp is geschikt voor zowel beginners als (iets meer) gevorderde waarnemers.

2. Vrijwilligers Risico Inventarisatie documenten

Bij het uitvoeren van activiteiten voor het Groene Strand staat veiligheid altijd voorop: van zowel de vrijwilliger als de deelnemer. Per activiteit is er een vrijwilligersrisico inventarisatie opgesteld. Er zijn documenten opgesteld voor:

- Nestbescherming;
- Strandopruimacties;
- Leiden van Groene Strand Expedities.

Hier vind je meer informatie over mogelijke risico's en hoe hiermee om te gaan. Deze documenten zijn op te vragen bij Stichting Duinbehoud.

3. Stappen aanvraagprocedure Groene Strand Wimpel

De stappen voor het aanvragen van de Groene Strand Wimpel zijn als volgt:

1. Aanmelden

De gemeente dient de aanvraag in bij [Stichting KMKV](#) (Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit) via een aanmeldingsovereenkomst.

2. Startpakket ontvangen

Na aanmelding stuurt KMKV de [keuringsladder](#) en de [bijbehorende toelichting](#), waarin alle tien criteria helder worden uitgelegd.

3. Invullen keuringsladder

De gemeente vult de keuringsladder in, samen met de community. De toelichting helpt om per criterium goed in kaart te brengen wat er al gebeurt en wat beter kan.

4. Afspraak maken

De keurmeester van KMKV neemt contact op om een datum voor de keuring op locatie af te spreken.

5. Voorbereiden keuring

De ingevulde keuringsladder wordt uiterlijk drie werkdagen voor de keuring opgestuurd. Tijdens het bezoek loopt de keurmeester samen met gemeente en community een ronde over het strand en bespreekt alle criteria.

6. Beoordeling door de jury

De keurmeester maakt een rapport, dat wordt besproken met een onafhankelijke jury. Zij beoordelen of het strand voldoet aan de voorwaarden en of de Wimpel toegekend wordt.

7. Terugkoppeling

De gemeente ontvangt het keuringsrapport én hoort of de Groene Strand Wimpel is toegekend.

8. Uitreiking Wimpels

KMKV organiseert een landelijke uitreiking. Gemeenten ontvangen hiervoor een uitnodiging.

9. Publiciteit

KMKV en Coalitie Groene Strand stellen een persbericht op over de uitreiking. Gemeenten en communities kunnen hierop aansluiten met eigen communicatie.

10. Feestelijk moment op het strand

Gemeente en community kunnen lokaal een eigen feestelijk moment organiseren.

11. Jaarlijkse bijdrage

De gemeente betaalt jaarlijks een deelname fee.

4. Communicatietoolkit voor gemeenten

Gemeenten die de Groene Strand Wimpel ontvangen, kunnen gebruikmaken van een handige communicatietoolkit. Hiermee wordt het eenvoudig om lokaal aandacht te geven aan Het Groene Strand en/of het behalen van de Groene Strand Wimpel.

De toolkit bevat o.a.:

- Een **uitlegdocument** met tips en voorbeelden voor persberichten, sociale media en lokale communicatie;
- Een **uitnodigingstemplate** in de huisstijl van Het Groene Strand om samen met de strandcommunity het behalen van de Groene Strand Wimpel te vieren;
- Een **PowerPointtemplate** voor presentaties;
- Een selectie van **rechtenvrije foto's** van Het Groene Strand, te gebruiken op gemeentelijke websites en socials.
- De **huisstijlgids** van Het Groene Strand inclusief logo's, graphics, e.d.

De communicatietoolkit is op te vragen bij KMKV.

5. Investerings: wat kost een strandcommunity?

Een Groene Strand community levert veel op: biodiversiteit, betrokkenheid en bewustwording. Om dit te bereiken vraagt het ook om enige investering. De kosten verschillen per locatie en gemeente, afhankelijk van bijvoorbeeld de grootte van de community, het aantal activiteiten en benodigde materialen.

Hieronder vind je een **globale inschatting** met tips om slim om te gaan met kosten.

Wat	Mogelijke kosten	Overig / tip
Aanvraag Groene Strand Wimpel (incl. keuring)	€500,- (prijs 2025)	Jaarlijkse deelname fee
Community-bijeenkomst (bijv. seizoenstart)	Consumpties + locatiehuur	Vraag bij gemeentehuis of strandpaviljoen om korting of sponsoring. Een online overleg kan ook.
Feestelijke bijeenkomst Groene Strand Wimpel	Consumpties + locatiehuur (indien binnen).	Plan (deels) op het strand bij de Wimpel – laagdrempelig, zichtbaar en feestelijk.
Onderhoud afrastering broedstranden	Afhankelijk van locatie.	
Materialen (knijpers, jutzakken, nestbescherming, bebording, etc.)	Wisselend	Informeer bij de Provinciale Landschappen of er materiaal beschikbaar is.
Educatief materiaal (zoekkaarten, bingokaarten)	Gratis (zolang de voorraad strekt)	Ook digitaal op te vragen via Stichting Duinbehoud.

6. Overzicht materialen en bestelwijze

Er zijn diverse materialen beschikbaar. Een volledig overzicht kun je opvragen bij Stichting Duinbehoud via: stichting@duinbehoud.nl

Je vindt in het betreffende overzicht informatie over:

- **Huisstijl** (fonts, logo's, graphics en richtlijnen)
- **Online platforms** (webapp, websites)
- **Communicatiemateriaal** (filmpjes, PowerPoints, posters, zoekkaarten)
- **Bebording** (vormgever, bestellen)
- **Overige materialen** (hesjes, strandkar, beachflags, zakken en afvalknijpers)

Veelgebruikt voorlichtingsmateriaal

Zolang de voorraad strekt kunnen er nog papieren versies worden opgevraagd via Stichting Duinbehoud. De digitale versies blijven beschikbaar.

Foto	Omschrijving	Bestellen
	Folder strandbroeders A7 <i>Ook beschikbaar in het Duits.</i>	St. Duinbehoud
	Bingoblok A5 <i>Blok met 100 vellen . Bingokaart met natuur en afval op het strand.</i>	St. Duinbehoud
	Flyer: algemeen A5 <i>Zoekkaart en informatie over het project.</i>	St. Duinbehoud
	Zoekkaart Aanspoelsel 45 x 60 cm <i>Zoekkaart dieren in strandaanspoelsel.</i>	St. Duinbehoud

Grote zoekkaart
A3
Aanspoelsels en zeeschelpen.
Ook beschikbaar in het Duits.

St. Duinbehoud

Boekje 'Natuur op het strand'
Met dit boekje ontdek je de wondere strandnatuur, geven we je tips en leer je hoe je voor de strandnatuur kunt zorgen.

St. Duinbehoud
- Kleine oplage voor vrijwilligers. Normaal: €6,- p/s